

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENÍ DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO
(EGZAMIN RADCOWSKI – 21 MAJA 2021 r.)

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin radcowski, w przypadku zadania z zakresu prawa administracyjnego, celowe jest sporządzenie skargi do sądu administracyjnego, ponieważ organy obu instancji dopuściły się naruszeń prawa materialnego i przepisów procedury administracyjnej. Naruszenia te dają podstawę do sformułowania w skardze wniosku o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) p.p.s.a, tj. uchylenie decyzji organu II instancji.

1. Organ I instancji naruszył art. 35 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności przez błędną wykładnię, że wymeldowanie z miejsca pobytu stałego może nastąpić tylko wtedy, gdy osoba wymeldowywana opuściła to miejsce i w nim nie przebywa. W powołanym art. 35 wyraźnie natomiast wskazano, że wymeldowanie dotyczy miejsca stałego pobytu, którym to pobyt jest - według art. 25 ust. 1 powołanej ustawy - zamieszkanie pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania. Pobyt stały jest związany, według ustawodawcy, z miejscem zamieszkania i zamiarem stałego w tym miejscu przebywania. Tymczasem Ewa Wrzos na ul. Leśnej 100 nie mieszka, a jedynie pracuje w dni robocze, natomiast całe swoje centrum życiowe skoncentrowała w domu męża przy ul. Sosnowej 200, gdzie mieszkają także jej dzieci.

W skardze należy zarzucić organowi I instancji naruszenie art. 35 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, jako przepisów prawa materialnego w sposób mający wpływ na wynik sprawy, przez błędną ich wykładnię, która doprowadziła do uznania, że ustalony stan faktyczny nie spełnił przesłanek określonych w tych przepisach. Organ błędnie bowiem ocenił, że wstąpienie przez Ewę Wrzos w związek małżeński i rozpoczęcie wspólnego prowadzenia gospodarstwa domowego z mężem i następnie dziećmi w miejscu zamieszkania jej męża nie stanowiło opuszczenia przez nią dotychczasowego miejsca stałego pobytu, jako miejsca dotychczasowego zamieszkania, skoro prowadzi w tym miejscu zakład krawiecki, korzysta z pobliskiej przychodni zdrowia i z ulgi w opłacie parkingowej.

Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ prawidłowa wykładnia tych przepisów doprowadziłaby do oceny, że ustalone okoliczności faktyczne spełniły przesłanki określone w powołanym przepisach i w konsekwencji doprowadziłaby do orzeczenia przez organ o wymeldowaniu.

2. Organ I instancji naruszył art. 7 k.p.a. przez błędne uznanie, że korzystanie ze świadczeń pobliskiej publicznej przychodni zdrowia oraz z ulgi w opłacie parkingowej przesądza

o zamiarze nieprzerwanego przebywania Ewy Wrzos na nieruchomości przy ul. Leśnej 100. Okoliczności te nie mają żadnego znaczenia dla ustalenia miejsca zamieszkania z zamiarem stałego przebywania w rozumieniu art. 25 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności. Organ I instancji powinien negatywnie ocenić znaczenie tych okoliczności dla ustalenia miejsca zamieszkania.

W skardze należy zarzucić organowi naruszenie art. 7 k.p.a., jako przepisu postępowania w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy, przez błędną ocenę, że powołane okoliczności faktyczne stanowiły dowód miejsca nieprzerwanego przebywania. Naruszenie to miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ prawidłowa ocena wskazanych okoliczności pozbawiłaby organ argumentu uzasadniającego podjęte rozstrzygnięcie.

3. Organ II instancji naruszył art. 35 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności przez błędną wykładnię skutkującą błędnym uznaniem, że zameldowanie w nieruchomości położonej w Płońsku przy ul. Leśnej 100 od urodzenia i prowadzenie na niej zakładu krawieckiego oraz bycie jej współwłaścicielem nie świadczy o opuszczeniu tej nieruchomości w rozumieniu powołanych przepisów, jako miejsca zamieszkania z zamiarem stałego przebywania. Pozostawanie współwłaścicielem nieruchomości nie jest okolicznością mającą znaczenie dla oceny faktycznego miejsca zamieszkania z zamiarem stałego pobytu w rozumieniu powołanych przepisów.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 35 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, jako przepisów prawa materialnego w sposób mający wpływ na wynik sprawy, przez błędną ich wykładnię skutkującą uznaniem, że pozostawanie współwłaścicielem nieruchomości przez Ewą Wrzos było wystarczające do oceny, że nie opuściła tej nieruchomości w celu zamieszkania z zamiarem stałego przebywania na nieruchomości męża. Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ nieuwzględnienie tej okoliczności spowodowałoby konieczność oceny pozostałych ustaleń faktycznych, w szczególności prowadzenia przez Ewę Wrzos wspólnego gospodarstwa domowego z mężem i dziećmi na nieruchomości męża, zamieszkiwania w niej poza czasem pracy w zakładzie krawieckim, co w konsekwencji prowadziło do wydania decyzji o wymeldowaniu.

4. Organ II instancji naruszył art. 35 ustawy o ewidencji ludności przez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że użyte w tym przepisie pojęcie „właściciel” obejmuje wszystkich współwłaścicieli nieruchomości i przez to wniosek o wymeldowanie powinien być podpisany przez wszystkich współwłaścicieli, nawet, jeżeli jeden z nich, jak w niniejszej sprawie, jest osobą, której dotyczy wniosek o wymeldowanie. W powołanym przepisie określono właściciela, jako uprawnionego wnioskodawcę wymeldowania, niezależnie od tego, kto ma

być osobą wymeldowaną. Osoba mająca być wymeldowaną nie może być natomiast traktowana jako wnioskodawca wydania decyzji w okolicznościach określonych w powołanym art. 35, ponieważ nie dopełniając ustawowego obowiązku wymeldowania się w trybie dobrowolnym, określonym w art. 33 i art. 34 ustawy o ewidencji ludności, tj. w drodze czynności materialno-technicznej, nie można oczekiwać, że dokona tego w trybie przymusowym, określonym w omawianym art. 35 z własnej woli. Błędna wykładnia organu II instancji czyni ten przepis martwym zawsze wtedy, gdy osobą wymeldowaną ma być współwłaściciel nieruchomości.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 35 ustawy o ewidencji ludności, jako przepisu prawa materialnego w sposób mający wpływ na wynik sprawy, przez błędną jego wykładnię prowadzącą do uznania, że wniosek o wymeldowanie powinien być podpisany także przez Ewę Wrzos. Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ prawidłowa wykładnia tego przepisu przez organ wykluczyłaby uchylenie decyzji organu I instancji z jednoczesnym umorzeniem postępowania na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a.

5. Organ II instancji naruszył art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 105 § 1 i art. 61 § 3 k.p.a. (jako przepisy postępowania) oraz w związku z art. 35 ustawy o ewidencji ludności (jako przepis prawa materialnego) przez błędne ich zastosowanie wynikające z dokonania przez ten organ błędnej wykładni powołanego art. 35 ustawy o ewidencji ludności. Z tego przepisu nie wynika konieczność współdziałania wszystkich współwłaścicieli nieruchomości zwłaszcza, gdy wymeldowanym ma być jeden ze współwłaścicieli. Wbrew ocenie organu II instancji wniosek o wymeldowanie był podstawą wszczęcia postępowania administracyjnego w tym zakresie w sposób określony w art. 61 § 3 k.p.a., dlatego organ ten nie mógł zastosować w sprawie art. 138 § 1 pkt 2 w zw. z art. 105 § 1 k.p.a., a więc uchylić decyzji organu I instancji i umorzyć postępowanie, uznając je za bezprzedmiotowe.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 105 § 1 i art. 61 § 3 k.p.a. przez błędne ich zastosowanie i w związku z art. 35 ustawy o ewidencji ludności, przez błędną jego wykładnię, nieznajdujące podstawy w treści powołanych: art. 35 ustawy o ewidencji ludności i art. 61 § 3 k.p.a. Naruszenie to miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ prawidłowe zastosowanie tych przepisów powinno skutkować uznaniem wszczęcia postępowania za prawidłowe i w konsekwencji doprowadzić organ II instancji do oceny zaistnienia w sprawie podstaw do uchylenia decyzji organu I instancji w trybie określonym w art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. i jednoczesnego orzeczenia przez organ II instancji o wymeldowaniu Ewy Wrzos z uwagi na prawidłowo i wystarczająco ustalone w sprawie okoliczności faktyczne, lecz błędnie ocenione przez organ I instancji. Wydanie decyzji reformatorycznej przez organ II instancji nie wymaga bowiem

przeprowadzenia jakiegokolwiek postępowania wyjaśniającego, dlatego nie ma podstaw do zastosowania przez ten organ art. 138 § 2 k.p.a.

6. W skardze należy zawniekskować o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) ppsa, tj. uchylenie decyzji organu II instancji w całości dla przeprowadzenia ponownego postępowania przez ten organ w celu dokonania prawidłowej oceny ustalonych okoliczności faktycznych z uwzględnieniem oceny prawnej sformułowanej przez sąd. Nie jest bowiem w interesie stron skarżących wnioskowanie o uchylenie także decyzji organu I instancji, skoro nie ma podstaw do prowadzenia ponownego postępowania wyjaśniającego i dowodowego. Przedmiotem postępowania administracyjnego ma być bowiem jedynie ponowna ocena prawna ustalonego stanu faktycznego przy prawidłowej wykładni art. 35 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności. Nie ma więc potrzeby przedłużać postępowania administracyjnego dla jego prowadzenia przez organy obu instancji.
7. W skardze należy złożyć wniosek o zasądzenie na rzecz skarżących od Wojewody Mazowieckiego - na podstawie art. 200 i art. 202 § 2 w związku z art. 205 § 2 p.p.s.a - kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.